

Kainuun älykkään erikoistumisen strategian painopisteet

**Kainuun älykäs erikoistuminen 2021–2027 ja digitaalinen
siirtymä osana Kainuun liiton kevään 2022 EAKR hankehakua
webinaari 25.4.2022**

Jouni Ponnikas
Aluekehitysjohtaja
Kainuun liitto

Maakuntasuunnitelma 2040 – tavoiteskenaario

Muuttovoiton ja monipaikkaisuuden Kainuussa on vapaus ja mahdollisuudet luonnonläheiseen merkitykselliseen elämään

Tavoiteskenaarion osa-alueet:

**HYVINVOIVA JA
ELINVOIMAINEN
KAINUU**

**OSAAVA, YRITTÄVÄ JA
DIGITAALINEN KAINUU**

**YMPÄRISTÖ- JA
ILMASTOVIISAS KAINUU**

**SAAVUTETTAVA,
ELINKEINORAKEN-
TEELTAAN TOIMIVA JA
VETOVOIMAINEN
KAINUU**

Kainuu 2040 tavoitteita

- **Yritysten sekä julkisen ja kolmannen sektorin digitaalinen siirtymä onnistuu**
 - Digitaaliseen siirtymään kuuluvat digitaaliset yksityiset ja julkiset palvelut (molemmat avaavat uusia liiketoimintamahdollisuuksia), datatalous (dataa on saatavilla yhä enemmän ja se tarjoaa mahdollisuuksia innovatiivisille palveluille ja sovelluksille), tekoäly, mahdollistavat teknologiat (pilvi- ja suurteholaskenta ja kvanttiteknot) sekä teollisuuden 4.0 murros.
 - Tarvitaan yritysten, koulutus- ja yrityskehittäjäorganisaatioiden sekä rahoittajien ja viranomaisten osaamisen vahvistamista, riittävää rahoitusta sekä toimivaa tietoliikenneinfrastruktuuria.
- **TKI-toiminnan volyymi, tuotannon jalostusaste sekä työn tuottavuus paranevat**
 - Kainuuseen lisää korkean jalostusasteen teollista tuotantoa, korkeampaa tuotteiden ja palvelujen jalostusastetta ja työn tuottavuutta. Kainuun omista raaka-aineista alueelle enemmän arvoa ja hyötyä. Korkea työntuottavuus vahvistaa julkisen talouden rahoituspohjaa sekä kainuulaisten ostovoimaa ja kulutuskysyntää.
 - edellyttävät yritysten kehittymistä tukevan TKI-toiminnan merkittävää lisäämistä. Kansallisen TKI-tiekartan (2020) tavoitteena on nostaa Suomen TKI-menojen osuus bruttokansantuotteesta 4 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Kansallisen tavoitteen toteutumista edistetään Kainuussa aktiivisesti.

Kainuu 2040 tavoitteita

- **Tutkimus- kehitys- ja innovaatiotoiminta ja osaaminen vahvistuvat**
- Kansainvälinen yhteistyö on keskeisessä asemassa TKI-toiminnassa, sen avulla tulee löytää uusia markkinoita sekä kehittää uusia tuotteita ja uutta liiketoimintaa.
- Uudistumista tarvitaan erityisesti teknologiateollisuudessa, luonnonvarateollisuudessa, bio- ja kiertotaloudessa, matkailussa sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa ja palvelualoilla.

Kainuu 2040 tavoitteita

Mittari	Lähtötaso 2020	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2040
BKT/asukas (eur)	33 117	35 000	42 000
Työn tuottavuus (1000 euroa/työntekijä)	77	88	126
Vienti (milj. euroa)	420	500	800
Vientiyritykset (lkm.)	103	120	300
Kasvuyritykset (lkm.)	90	100	270
Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot (euroa/asukas)	383	450	1200

KAINUU 2040

Muuttovoiton ja monipaikkaisuuden Kainuussa on vapaus ja mahdollisuudet luonnonläheiseen merkitykselliseen elämään.

KAINUUN MAAKUNTAOHJELMA 2022 – 2025:

HYVINVOINTI JA TYÖLLISYYS

Hyvinvointi ja työllisyys
Tasa-arvoinen
aluekehittäminen
Positiivinen
maakuntakuva
Kulttuuri

ELINKEINOT JA OSAAMINEN

Osaava työvoima
Koulutus ja osaaminen
Yrittäjyys, investoinnit
Digitaalinen siirtymä
Älykäs erikoistuminen
Kärkielinkeinot

SAAVUTETTAVUUS JA ALUERAKENNE

Uudet liikkumisratkaisut
Sähköiset palvelut
Infrastruktuuri-
investoinnit
Kestävä aluerakenne
Monipaikkaisuus
Toimivat palvelut

VIHREÄ JA OIKEUDENMUKAINEN SIIRTYMÄ

Ympäristö- ja
ilmastoviisas
rakennemuutos
Kestävän kehityksen
innovaatioita, työtä ja
toimeentuloa

ARVOT: Positiivisuus • Koko Kainuun huomioiminen • Yhdenvertaisuus • Kestävä kehitys

Kansainvälistyminen, yhteistyö, kumppanuus ja sopimuksellisuus vievät tuloksiin

Kainuun maakuntaohjelma 2022–2025, Kehittämisen painopisteet

Hyvinvointi ja työllisyys

- Strategiset uudistukset: hyvinvointialue, TE palvelu-uudistus, työllisyyden kuntakokeilu
- Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen
- Hyvinvoinnin ja työllisyyden edistäminen
- Tasa-arvoinen aluekehittäminen
- Positiivinen maakuntakuva, mainetyö ja kulttuuri

Elinkeinot, osaaminen ja digitaalinen siirtymä

- Yrittäjyys, elinkeinot, investoinnit ja digitaalinen siirtymä
- Osaava työvoima
- Koulutus ja osaaminen
- Kainuun älykäs erikoistuminen

Kainuun maakuntaohjelma 2022–2025

Elinkeinojen kehittämisen kärkitoimialat

- Matkailu
- Teknologiateollisuus
- Biotalous
- Kaivannaisala ja kemianteollisuus

Vihreä ja oikeudenmukainen siirtymä

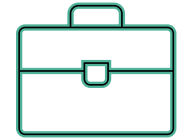
Saavutettavuus, aluerakenne ja monipaikkaisuus

- Saavutettavuutta uusilla liikkumisratkaisuilla ja sähköisillä palveluilla sekä infrastruktuuri-investoinneilla
- Elinkeinotoiminnan ja investointien sijoittumista tukeva kestävä aluerakenne, monipaikkaisuus sekä toimivat palvelut

Maakuntaohjelma 2022 – 2025

Kehittämisen painopisteet

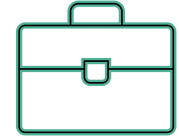

Yrittäjyyden, elinkeinojen, investointien ja digitaalisen siirtymän yleistavoite:

Kainuun alue-BKT kasvaa koko maan kasvua nopeammin, vientiä harjoittavien kasvuyritysten määrä lisääntyy, viennin volyymi, tuotannon jalostusarvo, työn tuottavuus, tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot sekä yksityisen sektorin työpaikkojen määrä kasvavat vuosina 2022–2025 vuoden 2021 tilanteeseen verrattuna. Kainuun yksityinen (kaikki toimialat), julkinen ja kolmas sektori onnistuvat digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä. Siirtymä tuo uusia yrityksiä ja liiketoimintaa. Kainuun resilienssi (kyky toipua äkillisistä muutoksista) vahvistuu. Vuoteen 2025 mennessä Kainuussa toteutuu yhteisarvoltaan noin 2,2 miljardin euron teolliset ja palvelualan investoinnit.

Maakuntaohjelma 2022 – 2025

Yrittäjyys, elinkeinot, investoinnit ja digitaalinen siirtymä

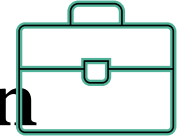

Kehittämistavoitteet

- Yritysten määrä, kasvu, vienti ja yksityisen sektorin henkilöstömäärä lisääntyvät sekä tuotannon jalostusarvo ja työntuottavuus nousevat
- **Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2022–2025**
- Vauhditetaan uusyritysverustantaa yleisesti ja erityisesti uusien vientiin suuntautuvien kasvuyritysten syntyä sekä olemassa olevien yritysten säilymistä, vientiä, kasvua sekä uusien palvelujen ja tuotteiden kehittämistyötä, tuetaan kaupan ja palvelualojen yritysmäärän, työpaikkojen ja liikevaihdon kasvua
-
- Tuetaan tuotannon jalostusarvoa ja työn tuottavuutta nostavaa TKI-toimintaa tutkimus- ja kehittäjäorganisaatioiden sekä rahoittajien yhteistyönä
-

Maakuntaohjelma 2022 – 2025

Yrittäjyyden, elinkeinojen, investointien ja digitaalisen siirtymän

Kehittämistavoitteet

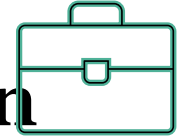
- *Kainuuseen saadaan teollisia ja palvelualan investointeja, eri toimialojen veturiyrityksiä eli kasvavia vientiyrityksiä ja toimialavetureita julkiselle sektorille ja näiden ympärille alihankintayrityksiä sekä tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoimintaa*

Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2022–2025

- Kasvatetaan TKI-toiminnan volyymia Kainuussa ja toteutetaan aktiivista kansainvälistä TKI-yhteistyötä, tehostetaan kansainvälisten TKI-rahoitusten hakemista niin, että hakemusten läpimenoprosentti (erityisesti Horisontti-rahoitus) paranee
-
- Kehitetään olemassa olevia yrityksiä ja julkisia organisaatioita toimialavetureiksi ja houkutellaan alueelle uusia, kehitetään toimialavetureiden ympärille liiketoimintaekosysteemejä ja osaamiskeskittymiä

Maakuntaohjelma 2022 – 2025

Yrittäjyyden, elinkeinojen, investointien ja digitaalisen siirtymän

Kehittämistavoitteet

- *Digitaalinen siirtymä, yritysten tuottavuus ja henkilöstön osaaminen vahvistuvat*

Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2022–2025

- Kehitetään digitaalisia yksityisiä ja julkisia palveluita sekä datatalouden, tekoälyn ja mahdollistavien teknologioiden (pilvipalvelualustat, suurteholaskenta ja kvanttitekniologiat) hyödyntämistä liiketoiminnassa
- Vahvistetaan yritysten, koulutus- ja yrityskehittäjäorganisaatioiden sekä rahoittajien ja viranomaisten digitaalisen siirtymän edellyttämää osaamista, tuetaan yrityksiä työpaikan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen ja henkilöstön koko työuran kestävän osaamisen kehittämiseen
- Toteutetaan Kainuun teollisuus 4.0 tiekartta sekä vaikuttavia yritysten, julkisen ja kolmannen sektorin digitalisaatiohankkeita
- ...
- Tuetaan yrityksiä työn tuottavuuden parantamisessa työn tekemisen ja toimintatapojen uudistamisella ja parannetaan työn tuottavuutta myös luomalla korkean jalostusarvon ja osaamisen työpaikkoja maakuntaan

Elinkeinojen kehittämisen kärkitoimialat

- **Matkailu** (digitalisaation hyödyntäminen palvelujen ja markkinoinnin kehittämisessä)
- **Teknologiateollisuus** (ICT, elektroniikka, datatalous, datakeskusekosysteemi ja peliala & Metalliala)
- **Biotalous** (biotalouden uudet innovaatiot – kiertotalous)
- **Kaivannaisala ja kemianteollisuus** (tuotantoprosesseja & vesien ja -jätteiden hallintaa tukevia älykkään erikoistumisen osaamisia ja teknologioita (mittaustekniikka, simulointi, big data, suurteholaskenta) kehitetään kansainvälisen tason huippuosaamiseksi ja vientituotteiksi & kiertotalous)

Kainuu-ohjelma ja TOPSU 2022 - 2023

- <https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelma-topsu/>
 - **Kainuu-ohjelma:**
 - <https://kainuunliitto.fi/assets/uploads/2022/01/Kainuu-ohjelma-14.1.2022-nahtaville-asettaminen.pdf>
 - **TOPSU 2022 - 2023:**
 - <https://kainuunliitto.fi/assets/uploads/2022/04/TOPSU-2022-2023-6.4.2022.pdf>

Maakuntaohjelma 2022 – 2025

Kärkitoimialat: biotalous

Kainuun biotalouden kärjet ovat:

metsäbiotalous, joka sisältää metsä- ja puuklusterin ohella myös metsien tarjoamien uusiutuvien raaka-aineiden jalostamisen muiden tuotteiden raaka-aineiksi (esim. puun eri jakeiden, marjojen ja niiden jalostuksen sivuvirtojen jalostaminen kosmetiikka- ja terveysvaikutteisten tuotteiden raaka-aineiksi) sekä **ruoan tuotanto**, joka sisältää maatalouden ohella luonnontuotealan. **Uusiutuva energia** on merkittävä kasvuala, jonka ajureina ovat ilmastonmuutoksen hillintä sekä yhteiskunnan ja talouden vihreä siirtymä. Kainuussa erityisesti tuulivoima ja metsäenergia ovat merkittäviä investointien kohteita. Näiden lisäksi olennaista on vahvistaa kaikkien Kainuun uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä ja kehittää **uusia biotalouden innovaatioita**.
Lisäksi olennaista: **Biotalouden kasvun edellytysten turvaaminen**
(Kainuun infrastruktuurin suorituskyky & alueen vetovoima investointikohteena)

Uusien biotalouden mahdollisuuksien tunnistaminen ja kehittäminen

Uusiutuvien raaka-aineiden sekä sivuvirtojen ja jätteiden jalostus Kainuussa lisääntyy

Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2022–2025

- Hankitaan lisää uusiutuvia luonnonvaroja jalostavia yrityksiä Kainuuseen, erityisesti tutkimuksen kautta kehitettävien uusien tuotteiden jalostukseen ja palvelujen tuottamiseen
- Lisätään tuotannon sivuvirtojen ja jätteiden tuotekehitystä ja tuotantoa, hankitaan uusia yrityksiä sivuvirtojen jalostukseen
- Vahvistetaan Kainuun biotalouden TKI-toimintaa, koulutusta ja niihin liittyvää kansainvälistä yhteistyötä
- Rakennetaan Kainuuseen kolme maakunnan eloperäisistä jätteistä energiaa tuottavaa biojalostamo, lisätään biopolttoaineiden jalostusta ja käyttöä sekä selvitetään jätteenpolttolaitoksen rakentamisen edellytykset
- Lisätään sinisen biotalouden (kalatalous ja vesi) kannattavaa liiketoimintaa sekä TKI-toimintaa Kainuussa

Kainuun älykäs erikoistuminen

- Älykäs erikoistuminen on alueellisen kehittämisen keino, jossa Kainuuta kehitetään korkean osaamisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa vahvistamalla.
- Älykkään erikoistumisen toimenpiteet kohdennetaan teemoihin ja toimialoihin, joilla erityisesti nähdään kestävä kasvun mahdollisuuksia tulevaisuudessa ja joilla Kainuussa on korkeaa osaamista.
- Keskeistä on yhteistyö julkisen sektorin ja yritysten välillä sekä se, että syntyviä innovaatioita ja tutkimustuloksia saadaan muuttumaan korkean jalostusarvon tuotteiksi sekä kannattavaksi ja kasvavaksi vientiin suuntautuvaksi yritystoiminnaksi.
- Älykäs erikoistuminen parantaa työn tuottavuutta Kainuussa.
- Yrittäjyyden edistäminen (yritysten innovaatiotarpeiden tunnistaminen ja niiden ratkaisu, ns. EDP - prosessi) on keskeinen osa Kainuun älykkään erikoistumisen strategian toteutusta.
- <https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelmaan-liittyvat-toimialastrategia/alykkaan-erikoistumisen-strategia/>

Kainuun älykkään erikoistumisen strategia (RIS3) 2021–2027

TEEMAT JA TOIMIALAT

Välineet: koordinaatioryhmä ja hallinto,
EDP, rahoitus ja tekninen tuki

	TEEMA 1 Tutkimuksen lisääminen ja innovaatioiden edistäminen	TEEMA 2 Erikoistumispohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen		TEEMA 3 Yhteydet ja integraatio, toimenpiteet alueiden väliseen yhteistyöhön
	INNOVAATIOIDEN KEHITTÄMINEN (soveltava tutkimus)	2A) TEOLLISUUS: biotalous, kaivostoiminta, metalli ja ICT	2B) OSAAMISINTENSIIVISET PALVELUALAT	ALUEELLISEN INNOVAATIOJÄRJESTELMÄN PAREMPI TOIMIVUUS
	- Mittaustekniikka - Pelillistäminen ja edistykselliset simulointitekniikat (3D, VR, AR) - Big data -analytiikka ja suurteholaskenta - Kiertotalous kaivosteollisuudessa ja biotaloudessa	Teollisuuden nykyaikaistamisen edistäminen investoimalla: - Uusien tuotteiden kehittämiseen - tuotantoprosessien parantamiseen (esim. I4.0käyttöönotto) - Tuotteiden ympäristö ja laatutason parantaminen	- Ammattimainen (talvi)urheilu sekä urheiluvalmennus ja harjoittelu - Aktiviteettimatkailu - Sosiaali- ja terveyspalvelut Digitaalisuutta hyödyntäviä innovaatioita käytetään palvelujen tuotannon tehostamiseen (erityisesti sote-palvelut) sekä	- Innovaatioinfrastruktuurit - Mukaanpääsy alueidenvälisiin, kysyntävetoisiin innovaatioprosesseihin - Kehittyvät teollisuudenalat ja innovaatioalustat, mkl. alueidenväliset arvoketjut, klusterit, S3 kumppanuudet - Alustatalous - Investointien saaminen

Väline, jolla helpotetaan priorisoitujen toimialojen teemoja 1 ja 2.

Kainuun älykkään erikoistumisen strategia (RIS3) 2021–2027

YHTEISET, MONIALAISET RIS3 TEEMAT JA TAVOITTEET

Välineet: koordinaatioryhmä ja hallinto,
EDP, rahoitus ja tekninen tuki

TEEMA 1

Tutkimuksen lisääminen ja innovaatioiden edistäminen

TEEMA 2

Erikoistumispohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen

TEEMA 3

Yhteydet ja integraatio, toimenpiteet alueiden väliseen yhteistyöhön

TEEMA 4: Digitaalinen siirtymä

Digitaalisen muutoksen vahvistaminen teemassa 2 priorisoiduilla teollisuudenaloilla. Tätä tarkoitusta varten teeman 4 hankkeissa saatetaan hyödyntää teemassa 3 tarjottuja alueidenvälisiä yhteistyömahdollisuuksia ja/ tai teemassa 1 kehitettyjä innovatiivisia ratkaisuja.

1. Teollisuuden 4.0 käyttöönotto, mukaan lukien robotiikka ja automaation sovellukset
2. Big data -analytiikan ja suurteholaskennan hyödyntäminen

TEEMA 5: Green Deal ja vihreä siirtymä

Teema 5 koskee sekä Green Deal -ratkaisujen soveltamista, että niiden kehittämistä, mikä johtaa tehokkaasti teollisuuden ympäristöystävälliseen muutokseen teemassa 2. Tätä tarkoitusta varten teeman 5 hankkeissa saatetaan hyödyntää aihealueella 3 tarjottuja alueidenvälisiä yhteistyömahdollisuuksia ja/ tai teemassa 1 kehitettyjä innovatiivisia ratkaisuja.

1. Puhtaan, kohtuuhintaisen ja turvallisen energian tuotanto ja käyttö
2. Kiertotalouden ja ympäristöllisesti kestävä tuotannon lisääminen teollisuudessa
3. Pellolta pöytään: oikeudenmukainen, terveellinen ja ympäristöystävällinen ruokajärjestelmä
4. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen
5. Ekosysteemien ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja palauttaminen
6. ”Pidetään kaikki mukana” eli oikeudenmukainen siirtymä

Varojen
maakunta-
kohtainen jako
2021-2027
EU+valtio
(käyvät hinnat)

	ESR	EAKR	JTF	Yhteensä
Maakunnat	EU+valtio	EU+valtio	EU+valtio	
Uusimaa	59 256 866	69 177 093	0	128 433 959
Pohjanmaa	12 525 103	16 452 192	19 046 276	48 023 571
Varsinais-Suomi	41 404 188	27 211 269	0	68 615 457
Pirkanmaa	42 307 861	25 268 736	4 312 362	71 888 959
Pohjois-Pohjanmaa	84 247 189	152 718 879	119 384 298	356 350 366
Lappi	45 264 929	157 480 546	62 586 829	265 332 304
Keski-Pohjanmaa	14 943 409	32 173 335	19 688 086	66 804 830
Pohjois-Savo	55 624 520	152 708 985	82 604 824	290 938 329
Etelä-Karjala	13 936 111	18 138 366	25 759 235	57 833 712
Kanta-Häme	17 350 160	28 849 114	0	46 199 274
Satakunta	21 353 219	34 095 315	26 913 025	82 361 559
Keski-Suomi	28 215 205	36 534 367	47 523 909	112 273 481
Etelä-Pohjanmaa	16 301 436	55 452 795	41 108 138	112 862 369
Päijät-Häme	29 803 319	30 424 849	0	60 228 168
Pohjois-Karjala	47 445 829	110 850 294	55 935 449	214 231 572
Kainuu	36 822 886	60 219 523	14 888 450	111 930 859
Kymenlaakso	29 376 185	18 824 019	32 883 014	81 083 218
Etelä-Savo	58 730 618	96 693 467	43 356 358	198 780 443
YHTEENSÄ	654 909 033	1 123 273 144	595 990 253	2 374 172 430

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Ohjelman sisältöluonnos

TL 1 Innovatiivinen Suomi (EAKR)

- Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

TL 2 Hiilineutraali Suomi (EAKR) 30 % EAKR-varoista

- Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasujen vähentäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuksien ja –palautuvuuden edistäminen
- Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3 Saavutettavampi Suomi (EAKR) – koskettaa vain Itä- ja Pohjois-Suomea

- Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

TL 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi (ESR)

- Polkuja töihin
- Uutta osaamista työelämään
- Yhdenvertaiseen osallisuuteen

TL 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (ESR)

- Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

TL 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi (ESR)

- Eväitä elämään

TL X Oikeudenmukainen siirtymä (JTF) – täydentyy, valmistellaan syksyllä 2021.

Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 - 2027

EAKR

**INNOVATIIVINEN
SUOMI**
(508,6 M€)

T&K&I

Digitalisaatio

PK-yritykset

**HIILINEUTRAALI
SUOMI**
(246,1 M€)

Energiatehokkuus ja
päästö-
vähennykset

Ilmaston-
muutos

Kiertotalous

**SAAVUTETTA-
VAMPI SUOMI**
(65,6 M€)

Liikenne

ESR

**TYÖLLISTÄVÄ,
OSAAVA JA
OSALLISTAVA
SUOMI**
(521,2 M€)

Työllisyys

Osaaminen

Yhdenvertai-
suus ja
osallisuus

**SOSIAALISTEN
INNOVAATIOIDEN
SUOMI**
(29,0 M€)

Lasten-
suojelunuoret

**AINEELLISTA
PUUTETTA
TORJUVA SUOMI**
(28,8 M€)

Ruoka-apu

JTF

**OIKEUDEN-
MUKAISEN
SIIRTYMÄN
SUOMI**
(451,0 M€)

*Liiketoiminta
ja työpaikat

*T&K&I
investoinnit ja
uudet
ratkaisut

*Turvetuo-
tantoalueiden
kunnostus ja
muuttaminen

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) toimenpiteet

EAKR:n lopulliset erityistavoitteet 2021-2027 (PO1-PO3)

PO1: Kilpailukykyisempi ja älykkäämpi Eurooppa

PO =toimintapoliittinen tavoite

- i) Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton kehittäminen ja parantaminen
 - ii) Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja viranomaisten hyväksi
 - iii) Pk-yritysten kestävä kasvun ja kilpailukykyyn parantaminen ja työpaikkojen luominen
- pk-yrityksissä muun muassa tuotannollisin investoinnein
- iv) Taitojen kehittäminen älykästä erikoistumista, teollisuuden muutosprosessia ja yrittäjyyttä varten
 - v) Digitaalisten yhteyksien parantaminen

PO2: Vihreämpi Eurooppa

- i) Energiatieteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- ii) Uusiutuvan energian edistäminen direktiivin (EU) 2018/2001 mukaisesti, siinä esitetyt kestävyyskriteerit mukaan lukien
- iii) Älykkäiden energiajärjestelmien ja -verkkojen ja älykkään energian varastoinnin kehittäminen Euroopan laajuisen energiaverkon (TEN-E) ulkopuolella
- iv) Ilmastomuutokseen sopeutumisen, katastrofiriskien ehkäisemisen ja palautumiskyvyn edistäminen, ottaen huomioon ekosysteemilähtöiset toimintamallit
- v) Veden saatavuuden ja kestävä vesienhoidon edistäminen
- vi) Kiertotalouteen ja resurssitehokkaaseen talouteen siirtymistä edistävät toimet
- vii) Luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelun ja säilyttämisen sekä vihreän infrastruktuurin edistäminen, myös kaupunkialueilla, sekä kaikenlaista pilaantumista vähentävät toimet
- viii) Kestävän multimodaalisen kaupunkiliikenteen edistäminen osana siirtymistä kohti nollanettohiilitaloutta

PO3: Yhteenliitetyn Eurooppa

- i) Ilmastomuutoksen älykkään, turvallisen, kestävä ja intermodaalisen Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) kehittäminen
- ii) Kestävän, ilmastomuutoksen kestävä, älykkään ja intermodaalisen kansallisen, alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden kehittäminen ja parantaminen, mukaan lukien yhteyksien parantaminen TEN-T-verkon ja rajat ylittävän liikkuvuuden osalta

ET 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

Tärkeimmät kohderyhmät: Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt, valtion viranomaiset, kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit sekä yhdistykset ja säätiöt.

TKI-toiminta

- pk-yritysten tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien **kehittäminen, pilotointi ja kaupallistaminen**, uusien teknologioiden käyttöönotto ja hyödyntäminen
- **elinkeinoelämän tarpeista lähtevät** innovatiiviset ja älykkäät ratkaisut, toimintamallit sekä kokeilu-, pilotointi-, demonstraatio- ja oppimisympäristöt sekä **tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen ja yhteiskäyttö**
- **innovatiiviset ja kestävät julkiset hankinnat** referenssiympäristöinä sekä TKI-yhteistyön vaikuttavuuden kasvattajana
- vihreää siirtymää tukeva TKI-toiminta

TKI-yhteistyö ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- korkeakoulujen, tutkimuslaitosten sekä toisen asteen koulutuksen järjestäjien ja yritysten **yhteistyö**, osaamisen ja teknologian siirto sekä **kulttuuri- ja luovan osaamisen hyödyntäminen TKI-toiminnassa**
- **elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyö** sekä elinkeino- ja työelämälähtöisen **soveltavan tutkimuksen hyödyntäminen yritystoiminnassa**
- elinkeino- ja työelämälähtöinen TKI-toiminta sekä osaamis- ja innovaatioekosysteemien kehittäminen ja kytkeytyminen kansallisiin ja kansainvälisiin arvoverkostoihin
- **alueellisten älykkään erikoistumisen strategioiden hallinta ja toimeenpano ja yritysten kiinnittyminen älykkään erikoistumisen prosesseihin**
- älykkääseen erikoistumiseen liittyvät alueiden ja alojen väliset sekä kansainväliset **kumppanuudet**
- teknologioiden uusi soveltaminen ja uusien teknologioiden käyttöönotto ja skaalautuminen
- huippuosaamisen soveltaminen ja teknologisten valmiuksien parantaminen; **tutkimuksessa syntyneen tiedon kanavoiminen yritysten ja yhteiskunnan käyttöön**
- **ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointi ja demonstraatiot sekä niiden käyttöönotto ja kaupallistaminen**

ET 1.1: 100% ÄES

Kainuun älykkään erikoistumisen strategia: <https://kainuunliitto.fi/elinkeinot-ja-aluekehitys/kainuu-ohjelmaan-liittyvat-toimialastrategia/alykkaan-erikoistumisen-strategia/>

ET 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

Tärkeimmät kohderyhmät: Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, toisen asteen koulutuksen järjestäjät, kehittämissyhtiöt ja kunnat ja kuntayhtymät sekä näiden muodostamat verkostot ja innovaatioekosysteemit, seurakunnat ja seurakuntayhtymät sekä yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt

Digitalisaatio ja sitä hyödyntävät teknologiat

- yksityisen ja julkisen sektorin haasteet, palveluiden kehittämisen ja saavutettavuus, jatkuva oppiminen sekä teknologisiin murroksiin liittyvät uudet liiketoimintamahdollisuudet
- uusien digitaalisten työmenetelmien käyttöönotto julkisella ja yksityisellä sektorilla
- digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltaminen ja hyödyntäminen (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly)
- julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyö ja palvelujen yhteiskehittäminen ja tietojen hyödynnettävyyden parantaminen kehittämällä yhteen toimivuutta
- digitaalisten innovaatiokeskusten (digital innovation hub) käynnistäminen, kehittäminen ja yhteistyö niin eurooppalaisella, kansallisella kuin alueellisella tasolla
- uusien digitaalisten ratkaisujen pilotointi; esim. demonstraatio- ja laboratorioympäristöt kehitysalustoina
- digitaalisten teknologioiden soveltaminen ja siihen liittyvä TKI-toiminta
- jo rakennettujen tehokkaiden tietoliikenneverkkojen käyttöönotto ja täysimääräinen hyödyntäminen kapasiteettia vaativien palvelujen välityskanavana
- älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatiot ja digitalisaatio
- liikenteen datan reaaliaikaisuuden parantaminen ja liikennepalveluja sekä tilanne ja olosuhdetietoja koskevan tiedon edistäminen valtakunnallisella ja aluetasolla
- digitaalisuuden eri mahdollisuuksien tuominen palvelukenttään (esim. virtuaalisuuden ja ennakoivien palvelujen kehittäminen dataa hyödyntämällä)

Digitalisaation edistäminen yritystoiminnassa

- uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittäminen, soveltaminen ja käyttöönotto yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä **pk-yritysten kyber- ja tietoturvaluomien vahvistaminen**
- pk-yritysten digitalisaatio **automaatioasteen nostamisessa, robotisaatiossa**
- **pk-yritysten valmiudet digitalisaatioon** (esim. uudet digitaaliset tuotteet, palvelut, liiketoimintamallit ja -prosessit, tietoturva ja -suoja sekä kyberturvallisuus)
- yritysten **sähköisen liiketoiminnan**, asiakaspalvelun ja teknologisen osaamisen kehittäminen ja teknologian käyttöönotto

**Kiitos mielenkiinnosta! Hyvää kevättä!
Jouni.Ponnikas@kainuunliitto.fi**

